

Wetgeving over afvalbeheer - België

Een wegwijzer doorheen de Vlaamse
afvalwetgeving

30/12/2020

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Inleiding.....	3
1. Inleiding.....	4
1.1. Achtergrond.....	4
1.2. Ondernemers en afval.....	4
2. Vragen van ondernemers.....	5
2.1. Inleiding.....	5
2.2. Vragen.....	5
3. Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen.....	12
3.1 Inleiding.....	12
3.2 Artikelsgewijze toelichting.....	12
3.3 De KRA en upcycling van afval of grondstoffen.....	13
3.4 Samenvatting.....	13
4. Belgische afvalwetgeving.....	14
4.1. Afvalwetgeving op Vlaams niveau.....	14
4.2 Interregionale samenwerkingen (nationaal niveau).....	14
4.3 Spelers materialenbeheer Vlaanderen.....	15
4.4 Specifieke regelgeving voor bedrijven.....	17
4.5 Premies.....	20

Voorwoord

Inleiding

Dit rapport maakt deel uit van het Interreg 2 Zeeën-project Upcycle Your Waste (UYW). Het doel van dit project is om de afvalstromen van de kmo's op de geselecteerde bedrijventerreinen te analyseren. Door middel van deze analyses willen we hun afvalstromen op circulaire wijze lokaal laten verwerken en omzetten in nieuwe grondstoffen en producten.

Hiervoor ontwikkelen en introduceren we kennis, tools en faciliteiten binnen het project die de kmo's en lokale overheden in staat stellen om de transitie te maken. In het project werken we in 6 pilotgebieden die gelegen zijn in Oostende, IJmond, Roubaix, Kent, Norwich en Den Haag. Het beoogde algemene resultaat van het UYW-project zijn 360 kmo's die circulaire businesscases aannemen waarbij 20% van hun afvalstromen geüpicycled wordt.

Daarnaast willen we met het project het bewustzijn en de kennis vergroten over afvalscheiding, upcycling en circulaire economie bij het bedrijfsleven, lokale autoriteiten, bedrijfs- en sectorverenigingen. Dit doen we onder ander door:

- Analyse van belemmeringen en drijfveren voor upcycling bij de bedrijven
- Inventarisatie van afvalstromen op niveau van bedrijfsterreinen
- Ontwikkeling van circulaire businesscases
- Ontwikkelen van een aanbesteding voor inkoop van circulaire afvalinzameling en -verwerking
- Capaciteitsopbouw en training voor bedrijven over afval- en grondstoffenbeheer.

Plaats in het project

In dit rapport wordt een van de belangrijke hefboomen om afval nuttig en hoogwaardig in te kunnen zetten, namelijk de afvalwetgeving, besproken en toegelicht. Doel is om zo de bedrijven te helpen. Het rapport focust op:

- zich oriënteren in afvalregelgeving;
- uitzoeken aan welke regels bedrijven moeten voldoen;
- meer en gericht informatie vinden;
- bepalen welke mogelijkheden de wetgeving biedt om bedrijfsafval hoogwaardig te upcyclen tot nieuwe grondstoffen en producten.

Door deze informatie op een compacte en pragmatische manier ter beschikking te stellen willen we de bedrijven helpen afvalregelgeving als barrière te overkomen, zodat, upcycling van bedrijfsafval eenvoudiger gerealiseerd kan worden.

1. Inleiding

1.1. Achtergrond

Europese wetgeving over afvalstoffen vormt de basis voor het afvalrecht in de verschillende lidstaten. De huidige afvalwet- en regelgeving kent zijn oorsprong in de jaren 70 toen men nog uitging van de lineaire gedachte dat een product op lange of korte termijn een afvalstof zou worden, waar men tegen zo gering mogelijke kosten van af wou komen. Om allerlei ongewenste handelingen met afval (zoals illegaal storten of verbranden) met negatieve gevolgen voor mens en milieu te voorkomen werd de afvalstoffenwetgeving ontwikkeld.

Sinds de jaren 70 van de 20ste eeuw is de afvalwetgeving opgeschoven richting recyclage. Recycleren kan worden vertaald met het opnieuw in de omloop brengen van grondstoffen van afvalstoffen (secundaire grondstoffen). Dit kan grofweg op twee manieren gebeuren:

- A. Recyclage van de grondstoffen voor een vergelijkbaar doel. Bij deze vorm van recyclage worden grondstoffen zoals glas, papier en plastic verwerkt tot nieuwe producten. Daarbij zien we vaak dat er een lagere kwaliteit product ontstaat. Dit noemt men ook wel downcycling.
- B. Recyclage van de grondstoffen voor andere doeleinden komt ook voor. Zo wordt bijvoorbeeld plastic gemaakt van aardolie en vervolgens wordt het plasticafval verbrand om energie te krijgen. Een ander voorbeeld is hout. Houten palletten kunnen worden gebruikt in energiecentrales als bijstookhout of biomassa.

Het besef dringt steeds meer door dat de beschikbare grondstoffen eindig zijn in ons huidige lineaire economische systeem. Een efficiënt gebruik en het beschikbaar houden van grondstoffen voor toekomstig gebruik (circulaire economie) krijgt nu meer prioriteit. Daarbij zien we dat ook nieuwe vormen van “recycleren” ontstaan, namelijk upcycling. Dit is recyclage waarbij het product, de onderdelen of materialen worden verwerkt tot nieuwe producten waarbij de kwaliteit van de nieuwe producten gelijk blijft of zelfs nog verbeterd.

1.2. Ondernemers en afval

Als ondernemer krijgt u te maken met afval waar u regelmatig vanaf wilt. Dit kunnen restanten van uw productie, afgekeurde producten of onderdelen, materialen, verpakkingen, enz. zijn. Zoals al vermeld, is er een heel systeem aan regels en bepalingen ontwikkeld om schade aan mens en milieu door afval te voorkomen. Het is niet altijd makkelijk hierin goed inzicht te krijgen. Vaak is het voldoen aan deze regels ingewikkeld en kostbaar.

Daarnaast zien we dat er in afval waardevolle herbruikbare grondstoffen zitten. Ook daarvoor is regelgeving gemaakt die zich bovendien nog verder ontwikkelt. Om als ondernemer van uw afval af te komen kunt u gebruik maken van de “nieuwe” afvalwetgeving waarbij (risicoloze) grondstoffen opnieuw inzetbaar worden gemaakt.

Met dit rapport willen we u helpen voldoen aan de afvalstoffenwetgeving en helpen bij het maken van de keuze uw afval als afval te laten verwerken of als grondstof.

2. Vragen van ondernemers

2.1. Inleiding

Als ondernemer krijgt u regelmatig te maken met afval. Het is niet makkelijk te achterhalen welke criteria voor scheiding, inzameling en verwerking op uw afval van toepassing zijn. Wilt u uw afval niet als afval maar als waardevolle grondstof zien dan moet u zich (ook nog) oriënteren in de verschillende mogelijkheden die de afvalwetgeving hiervoor biedt. Het is lastig om alle regels precies uit te schrijven en op een makkelijke manier uit te leggen.

Daarom hebben we een wat meer praktische aanpak gekozen. We helpen u via een lijst van veelvoorkomende vragen (FAQ) in dit hoofdstuk op weg. Zo kunt u via de antwoorden (met verwijzingen naar bijlagen of websites) zelf uw weg vinden in de afvalwetgeving en de oplossingen vinden die bij u passen.

2.2. Vragen

1. Wat is afval?

De definitie voor afval werd door Europa bepaald en omgezet in het Vlaamse Materialendecreet en luidt: “Elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.”

Een essentieel onderdeel van deze de definitie van afvalstof is het feit dat u er als “houder” van af wilt of moet. Dat betekent dat u er niets meer mee wilt of kunt. In de definitie is niet bepaald of een ander nog iets met de stof wil of kan.

2. Welke afvalstromen blijven een grondstof?

Sommige “afvalstoffen” worden standaard als nieuwe grondstoffen gecatalogeerd. Het gaat onder andere over stoffen die ingezet worden als meststof of bodemverbeterende middelen, bouwstof en afdichtingslagen. Raadpleeg al deze grondstoffen in bijlage 2.2 [Lijst van materialen die in aanmerking komen voor gebruik als grondstof](#).

3. Wanneer wordt afval een nieuwe grondstof?

Hoofdstuk 2 van het VLAREMA regelt de afbakening van de afvalfase. Voor het gebruik als grondstof van bepaalde afvalstoffen is een **grondstofverklaring** vereist. Hoe u een grondstoffenverklaring aanvraagt, leest u in [Afdeling 2.4](#) van het VLAREMA.

In Hoofdstuk 4, art. 36 van het Materialendecreet worden de voorwaarden beschreven voor de **einde-afvalfase**: Afvalstoffen worden met andere woorden niet langer als afvalstoffen beschouwd als ze een behandeling voor recyclage of andere nuttige toepassing hebben ondergaan en ze voldoen aan onderstaande voorwaarden. Zie hiervoor ook [Einde afvalmaterialen](#) van OVAM.

- 1° de stof of het voorwerp is bestemd om te worden gebruikt voor specifieke doelen;
- 2° er is een markt voor of vraag naar de stof of het voorwerp;
- 3° de stof of het voorwerp voldoet aan de technische voorschriften voor de specifieke doelen, vermeld in punt 1°, en aan de voor producten geldende wetgeving en normen;
- 4° het gebruik van de stof of het voorwerp heeft over het geheel genomen geen ongunstige effecten op het milieu of de menselijke gezondheid.

4. Wie bepaalt of uw afvalstof echt afval of een nieuwe grondstof is?

Voor bepaalde soorten afvalstoffen zijn er specifieke Europese regels waar er voor andere Vlaamse regels gelden. Europese regelgeving heeft altijd voorrang op Belgische of Vlaamse regelgeving.

- Specifieke Europese criteria zijn opgesteld voor **metaal** (333/2011/EG), **koper** (715/2013/EG) en **glas** (1179/2012/EG). U moet dus geen grondstofverklaring aanvragen. De organisatie of onderneming die een materiaal op de markt wil brengen dat voldoet aan de rechtstreeks toepasselijke Europese criteria, moet zich wel registreren bij de OVAM.
- Er zijn geen Europese criteria, maar wel Vlaamse voor bijvoorbeeld gebruik als meststof of als bouwstof (Zie [vraag 2 Welke afvalstromen blijven een grondstof](#)).
- Indien er noch Europese, noch Vlaamse criteria zijn, toetst u uw situatie af aan de afvalstoffendefinitie en aan het toetsingskader in artikelen 36 en 37 van het Materialendecreet. Indien nodig kunt u een grondstofverklaring aanvragen. Volgens Art. 39, § 2. kan de Vlaamse Regering voor een specifiek materiaal waar geen Europese criteria voor zijn vastgelegd steeds specifieke criteria uitwerken. Meer info hierover vindt u op de site van OVAM bij [Grondstofverklaringen](#).

5. Bijproducten

▪ Wanneer is een materiaal een bijproduct?

De richtlijn van Europa aangaande bijproducten werd vastgelegd in Artikel 37 van het Materialendecreet: “Een stof die of een voorwerp dat het resultaat is van een productieproces dat niet in de eerste plaats bedoeld is voor de productie van die stof of dat voorwerp, kan alleen als een bijproduct en niet als een afvalstof worden aangemerkt, als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- 1° het is zeker dat de stof of het voorwerp zal worden gebruikt;
- 2° de stof of het voorwerp kan rechtstreeks worden gebruikt zonder verdere andere behandeling dan die welke bij de normale productie gangbaar is;
- 3° de stof of het voorwerp wordt geproduceerd als een integraal onderdeel van een productieproces;
- 4° verder gebruik is rechtmatig, met andere woorden de stof of het voorwerp voldoet aan alle voorschriften voor producten, milieu en gezondheidsbescherming voor het specifieke gebruik en zal niet leiden tot over het geheel genomen ongunstige effecten op het milieu of de menselijke gezondheid.”

In Art. 39, § 1. kan de Vlaamse Regering indien nodig, overeenkomstig Europese voorschriften, de materialen aanwijzen en specifieke criteria opleggen om aan te geven of het betreffende materiaal kan worden beschouwd als een bijproduct dan wel als een einde-afvalfase-materiaal.

▪ Als het een bijproduct is, welke regels moet ik dan volgen?

Voor bijproducten geldt de productwetgeving, net zoals voor primaire grondstoffen. De term “bijproduct” wordt in de Vlaamse regelgeving niet uitgewerkt of toegepast. Die aanpak stoelt op de gedachte dat het onaanvaardbaar is dat een materiaal aan andere criteria zou moeten voldoen naargelang het juridisch als een afvalstof of een reststroom wordt

beschouwd, ook al is de aard en samenstelling van het materiaal gelijk. Twijfelt u over de juiste interpretatie van de regelgeving? Dan kan u vrijwillig een grondstofverklaring aanvragen bij de OVAM. Zo vermijdt u twijfel of discussie bij mogelijke inspecties.

Een handige indicatie om te bepalen of een materiaal dan wel afval of een grondstof is, is de [handleiding afval of grondstof](#) van OVAM.

6. Een afvalstof uit mijn bedrijf wordt afgekeurd voor hergebruik. De reden hiervoor is dat het hergebruik niet van voldoende kwaliteit is. Kunnen ze om deze reden hergebruik weigeren?

Zoals vermeld in Artikel 40. §1. Van het Materialendecreet beslist OVAM over de aanvragen voor het afleveren van een grondstofverklaring. Indien u niet akkoord gaat, kunt u beroep indienen bij de Vlaamse minister bevoegd voor het Leefmilieu tegen de beslissingen van OVAM die weigert een grondstofverklaring af te leveren.

7. Ik heb een bedrijf in het buitenland gevonden voor afval dat het als grondstof kan gebruiken. Kan ik de afvalstof als grondstof exporteren?

Dit is afhankelijk van tot welke categorie uw afvalstof behoort. De regels voor de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen zijn vastgesteld in de Europese verordening 1013/2006/EG. In de verordening wordt een onderscheid gemaakt tussen afvalstoffen van de groene lijst, de oranje en verboden uit te voeren afvalstoffen. Deze zijn handig opgelijst in de [Handleiding Grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen](#). Lees meer hierover op: [Invoer en uitvoer van afvalstoffen](#).

8. Wat is het verschil tussen een vervoerder van afvalstoffen en een inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar?

Wie het vervoeren van afvalstoffen als professionele bezigheid heeft of wie als professioneel vervoerder van goederen ook afvalstoffen wil vervoeren, heeft een registratie als vervoerder van afvalstoffen nodig. Een vervoerder moet steeds in opdracht rijden van een opdrachtgever. Dit kan een geregistreerd inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar zijn, een gemeente of intercommunale, een kennisgever in het kader van in- en uitvoer of een producent die zelf regelingen treft voor zijn afvalstoffen. Registratie is niet nodig wanneer het gaat om een doorvoertransport van afvalstoffen door het Vlaamse Gewest.

Wie afvalstoffen inzamelt, verhandelt of makelt die vanuit of binnen het Vlaamse Gewest worden getransporteerd, moet beschikken over een registratie als inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar. Dit betekent dat iedereen die regelingen treft voor transport en verwerking van afvalstoffen geproduceerd **door derden** een registratie als inzamelaar, handelaar of makelaar moet hebben. Als hij/zij deze afvalstoffen zelf vervoert, moet hij/zij ook beschikken over een registratie als vervoerder van afvalstoffen.

9. Ik ben een bedrijf en dus ook een afvalproducent. Moet ik mij laten registreren voor het vervoeren van mijn eigen afval?

Neen, u hebt geen registratie als vervoerder nodig omdat u zelf regelingen treft voor de afvalstoffen waarvan u zelf producent bent. U moet wel zelf voor een identificatieformulier zorgen en de algemene transportvoorwaarden naleven. Zie ook: [Moet het transport altijd vergezeld zijn van een identificatieformulier?](#)

10. Moet ik mijn afvalstromen scheiden?

Ja, dat moet. De Vlaamse afvalstoffen-wetgeving VLAREMA, bepaalt in artikel 4.3.2. dat sinds 1 januari 2021 tenminste onderstaande [22 afvalstoffen](#) apart moeten worden ingezameld.

Voor bepaalde sectoren komt daar nog de scheiding van keukenafval, etensresten en verpakte voedingswaren bij. U bent als afvalstoffenproducent verplicht om een contract af te sluiten met de afvalstoffeninzamelaar van [het gemengde bedrijfsafval](#). In een enkel geval hoeft u dit contract niet af te sluiten (Zie 17).

22 AFVALSTOFFEN MOGEN NOOIT IN HET RESTAFVAL:

11. Ik hoef niet te scheiden van mijn afvalophaler, want hij gebruikt nasortering. Is dat ook mogelijk?

Dit is toegestaan onder bepaalde voorwaarden. Bij plaatsgebrek in uw bedrijf mag u droge, niet-gevaarlijke afvalfracties samenvoegen in één recipiënt. Belangrijk is dat in het afgesloten contract met uw afvalinzamelaar, er duidelijk vermeld wordt wat kan en wat niet kan. De juiste voorwaarden vindt u in VLAREMA onder [artikel 4.3.2](#).

12. Hoe lang moet ik als ondernemer het (afgifte)bewijs van de afvalophaler bewaren van de ingezamelde afvalstromen?

Iedere afgifte van bedrijfsafvalstoffen aan een vergunde verwerker of een geregistreerde inzamelaar, handelaar of makelaar gebeurt tegen de ontvangst van een afgiftebewijs. Een identificatieformulier voldoet als afgiftebewijs. Er zijn geen uitzonderingen op het afleveren van een afgiftebewijs. U moet het afgiftebewijs minstens vijf jaar bijhouden. Het afgiftebewijs kan in elektronische vorm worden afgeleverd als de OVAM het systeem op voorhand heeft goedgekeurd. Het kan ook op papier.

Om het voor u als bedrijf mogelijk te maken uw afvalproductie beter te monitoren, heeft de OVAM een standaardjabloon voor uw afvalstoffenregister ontwikkeld. Deze vindt u aan de rechterkant van [het afvalstoffenregistersjabloon](#) en is vooraf te downloaden. Meer info over de samenstelling van het afgiftebewijs vindt u bij de [veelgestelde vragen over het vervoeren van afvalstoffen](#).

13. Ik geef mijn reststroom bv. houtsnippers altijd aan de buurman voor zijn kachel. Mag dat volgens de wet?

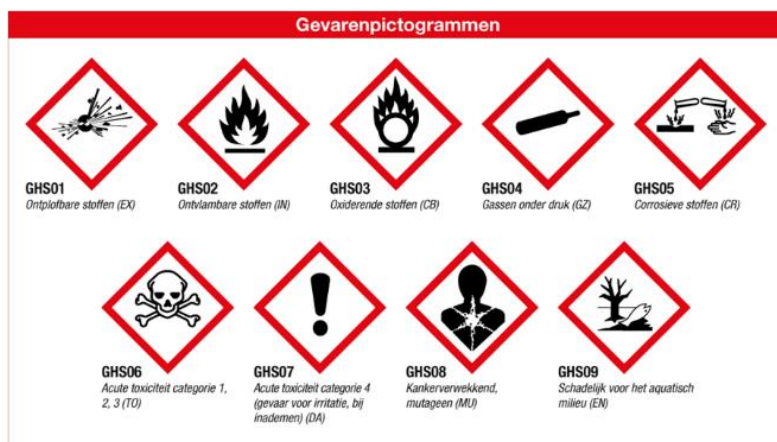
Nee. U ontdoet zich in deze situatie van een afvalstroom, nl. houtsnippers. Uw buurman heeft waarschijnlijk geen vergunning om afvalstromen in te zamelen. Voor het verbranden is in beginsel een omgevingsvergunning vereist. Hout is een afvalstroom die verplicht

gesorteerd dient te worden en dus door een erkende afvalverwerker moet worden opgehaald. Bij controle door OVAM moet u kunnen aantonen door wie u dit hout wettelijk hebt laten verwerken.

14. Hoe weet ik of ik met gevaarlijk afval te maken heb?

In bijlage 2.1 van VLAREMA [Lijst van Afvalstoffen](#) wordt een gevaarlijke afvalstof omschreven als: "Een stof die is ingedeeld als gevaarlijk, omdat ze voldoet aan de criteria van de delen 2 tot en met 5 van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1272/2008."

Er is geen aparte afvalstoffenlijst voor de gevaarlijke afvalstoffen voorhanden. De gevaarlijke afvalstoffen worden in de algemene lijst van afvalstoffen aangeduid met een asterisk (*). In [Bijlage III Gevaarlijke eigenschappen van afvalstoffen van het Materialendecreet vindt u de verschillende eigenschappen die een afvalstof tot gevaarlijk bestempelen.](#)

U kunt een gevaarlijke afvalstof ook steeds herkennen aan de symbolen die op de verpakking vermeld staan.

Merk op dat de verpakking van een onbekend product altijd als gevaarlijk afval wordt beschouwd.

Bij de afgifte van gevaarlijk afval dient u

[het Formulier voor gevaarlijke afvalstoffen](#) van OVAM in te vullen.

15. We willen met ons bedrijventerrein een afvalplein inrichten voor alle bedrijven. Welke regels gelden hiervoor?

Indien u gegroepeerd bent in een bedrijventerreinenvereniging kan het interessant zijn om één prijsvraag uit te sturen, zodat u een afvalinzamelaar kan aanduiden die de ophaling voor alle bedrijven op het bedrijventerrein in één transport kan doen.

Dit is anders wanneer één bedrijf op het bedrijventerrein de afvalstoffen van de verschillende omringende bedrijven groepeerd op zijn site. Dan is dat bedrijf verplicht zijn milieuvergunning uit te breiden met een afvalstoffenrubriek. Van zodra er afval van derden aanvaard wordt, is er een afvalstoffenrubriek nodig. Het betrokken bedrijf kan hiervoor best terecht op de milieudienst van Stad Oostende. Lees meer over [Gegroepeerd afval aanbieden](#) op de site van OVAM.

Ook bij een pand waar verschillende bedrijven een ruimte huren zijn er mogelijkheden om zowel een individueel als groepscontract voor de afvalinzameling aan te gaan. Er moet wel degelijk een contract worden afgesloten voor de inzameling van het bedrijfsrestafval. Ofwel regelt u dat als afvalstoffenproducent individueel met een geregistreerd inzamelaar, handelaar of makelaar ofwel regelt de gebouwenbeheerder een groepscontract voor alle afvalstoffenproducenten (bedrijven) die in het gebouw gehuisvest zijn met de effectieve inzamelaar van het afval: [Selectieve inzameling bij bedrijven](#). Zie ook [4.3.6 Afvalopslag](#).

16. Kan ik mijn afvalstromen buiten mijn terrein opslaan?

Het antwoord is simpel: Neen. Artikel 55 van het Politierglement betreffende de openbare rust, de openbare veiligheid, de openbare gezondheid en de openbare overlast (GAS-Reglement): "Het is verboden om het even welke afvalstof te sluijstorten. Onder sluijstorten wordt verstaan: het achterlaten, opslaan of storten van om het even welke afvalstof op openbare en private wegen, plaatsen en terreinen, op een wijze of tijdstip dat niet overeenstemt met deze verordening en andere wettelijke bepalingen."

17. Ik wil de gemeentelijke afvalophaler vragen om ons afval op te halen. Is dat toegestaan?

Dit hangt af van de hoeveelheid bedrijfsafval dat u produceert. Elk bedrijf in Vlaanderen moet een [contract afsluiten met de afvalinzamelaar van het bedrijfsrestafval](#) (artikel 6.1.1.4, VLAREMA).

Er is maar één uitzondering op deze verplichting tot contractafsluiting. Daarvoor moet aan twee voorwaarden voldaan worden:

- Het restafval van uw bedrijf is vergelijkbaar naar aard, samenstelling en hoeveelheid met huishoudelijke afvalstoffen. Deze hoeveelheid is begrensd op 3 restafvalzakken van 60 liter per tweewekelijkse ophaling of één container van 22,5 kg restafval per tweewekelijkse ophaling;
- De maximale hoeveelheid wordt ingezameld in één ronde met huishoudelijk afval.

Dit hangt echter af van gemeente tot gemeente. Gemeenten zijn er niet toe verplicht om afval afkomstig van bedrijven mee te nemen in hun ophaalronde van huishoudelijke afvalstoffen. Doe navraag bij Stad Oostende en bekijk het [Contract voor ophaling van restafval bij bedrijven](#).

Ondernemers en werknemers zijn soms geneigd hun afval mee naar huis te nemen en het af te geven via het huisvuil of in het containerpark. Dan hebt u echter geen afgiftebewijs van de verwerking ervan en kunt u bij controle door de bevoegde instanties een boete krijgen.

18. Ik neem elke dag twee vuilniszakken mee naar huis en gooi die in onze eigen ondergrondse container. Is dat toegestaan?

Dit kan wanneer het bedrijfsrestafval vergelijkbaar is qua hoeveelheid met huishoudelijk afval (zie vraag 17). Voor zover het om kleine hoeveelheden bedrijfsafval gaat die naar aard, samenstelling en hoeveelheid vergelijkbaar zijn met huishoudelijk afval kan soms gebruik gemaakt worden van de gemeentelijke kanalen (huis-aan-huisronde, recyclageparken...). In het geval van twee vuilniszakken per dag overschrijdt u dus ruim de toegelaten hoeveelheid afval van een huishoudelijk gezin. Zie hiervoor [gemeentelijke ophaalronde](#).

19. Hoe ga ik aan de slag? Tips en premies voor bedrijven.

Wie weinig afval heeft, moet weinig sorteren en heeft minder plaats nodig voor verschillende vuilbakken en containers. Daarom raden we u aan te beginnen met de preventie van afval.

Het afval dat u wel heeft, moet u dus selectief laten inzamelen. In bepaalde gevallen kunt u premies krijgen om te sorteren. Indien u bedrijfsmatig verpakkingsmateriaal sorteert (kartonafval, hout, folies...) dan kan u bij Valipac terecht voor premies. Ga daarvoor naar www.valipac.be. Valipac voorziet vier soorten premies:

- Een éénmalige startpremie voor wie begint met sorteren;

- Een containerpremie om een deel van de huur van extra containers te compenseren;
- Een recyclagepremie voor gesorteerd hout en plastic verpakkingsmateriaal;
- Een zakpremie indien u speciale zakken aankoopt voor het sorteren van kleine hoeveelheden folies, piepschuim en spanbanden.

LIJST MET NUTTIGE CONTACTEN:

Verder kunt u ook terecht op volgende websites voor nuttige info over sorteren bij bedrijven:

- CIRKELTIPS: Hier krijgt u tips op maat van uw eigen afvalprofiel als bedrijf. Gebruik ook het forum om vragen te stellen: www.cirkeltips.be.
- DENUO: Belgische federatie van de afval- en recyclagesector (<https://denuo.be/>)
- FOSTPLUS: Hulp nodig voor de inzameling van PMD in uw bedrijf? U vindt nuttige tips en gratis communicatiemateriaal bij 'de sorteerwinkel' van Fost Plus: <https://shop.fostplus.be/nl/>
- OVAM: Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (www.ovam.be) en bekijk de veelgestelde vragen en antwoorden voor alle sorteerverplichtingen: www.ovam.be/iksorteer.
- VALIPAC: www.iksorteerinmijnbedrijf.be
- VITO: Onafhankelijke Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (<https://vito.be/nl>)
- VLAAMSE OVERHEID: <https://www.vlaanderen.be/>.
- VLAREM: [VlaremWegwijzer \(vito.be\)](http://VlaremWegwijzer(vito.be)).
- VLAREMA/MATERIALENDECREET: <https://navigator.emis.vito.be/mijn-navigator?wold=41707>.
- VMM: [Vlaamse Milieumaatschappij \(vmm.be\)](http://VlaamseMilieumaatschappij(vmm.be)).

3. Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen

3.1 Inleiding

Binnen Europa is de [Kaderrichtlijn afvalstoffen](#) (Richtlijn 2008/98 / EG, hierna: KRA) van toepassing. Deze moet door de lidstaten worden geïmplementeerd in nationale wetgeving. De KRA is, nadat deze voor het eerst in werking trad, van de lineaire gedachte opgeschoven richting recyclage. Nu bij de laatste wijziging is de circulaire gedachte toegevoegd.

In 2018 is de KRA gewijzigd en is de doelstelling van efficiënt grondstoffengebruik in verband met de overgang naar een circulaire economie meer centraal komen te staan, naast en als onderdeel van het belang van de bescherming van het milieu en de menselijke gezondheid.

3.2 Artikelsgewijze toelichting

In de KRA zijn de basisconcepten en definities met betrekking tot afvalbeheer vastgelegd, zoals definities van afval, recyclage en terugwinning. De KRA legt enkele basisbeginselen voor afvalbeheer vast: Het vereist dat afval wordt beheerd zonder de menselijke gezondheid in gevaar te brengen en het milieu te schaden, en in het bijzonder zonder risico voor water, lucht, bodem, planten of dieren, zonder geluids- of geurhinder te veroorzaken. Daarnaast legt de KRA uit wanneer afval ophoudt afval te zijn en een secundaire grondstof wordt (zogenaamde einde-afvalcriteria) en hoe een onderscheid kan worden gemaakt tussen afval en bijproducten.

Van belang voor upcycling is dat in artikel 4 van de KRA de prioriteitsvolgorde voor preventie en beheer van afvalstoffen wordt gegeven die door lidstaten in wetgeving en beleidsinitiatieven moet worden aangehouden:

3.3 De KRA en upcycling van afval of grondstoffen

Om de overgang naar een circulaire economie te bevorderen is het noodzakelijk duidelijkheid te geven of stoffen of voorwerpen al dan niet een afvalstof zijn. Er gelden immers verschillende regels naargelang een materiaal wel of geen afvalstof is. Een afvalstof kan niet zonder meer worden hergebruikt als nieuwe grondstof. Indien een stof niet als afvalstof hoeft te worden opgevat, is de afvalstoffenregelgeving niet van toepassing en is verdere verwerking eenvoudiger.

Een stof valt juridisch niet onder de Kaderrichtlijn afvalstoffen als de wet hierop niet van toepassing is verklaard of als zij zijn uitgesloten (KRA art 2) of als een "afvalproduct" als tweedehandsproduct, inzetbaar is. In deze gevallen is de afvalstoffenwetgeving niet van toepassing. Wel kunnen andere juridische regimes op die stoffen van toepassing zijn bv. regelgeving over afvalwater of afvalstoffen die ontstaan bij opsporing, winning, behandeling en opslag van delfstoffen, zoals productregelgeving of meststoffenregelgeving maar ook certificeringssystemen of conformiteitsverklaringen.

3.4 Samenvatting

Een stof of een voorwerp kan op grond van de Europese afvalwetgeving een van de onderstaande labels krijgen:

- a. Het is afval;
- b. Het is geen afvalstof als:
 1. Het een bijproduct is;
 2. Het de einde-afvalstatus verkregen heeft op basis van:
 - i. EU of nationale wetgeving
 - ii. Individuele basis

Gevaarlijke afvalstoffen vormen overigens een aparte categorie, met aanvullende regelgeving, wat upcycling heel lastig maakt.

Al naargelang het label wordt bepaald welke regels van toepassing zijn bij de handelingen met de betreffende stof. Bij de beoordeling van stoffen mag het hoofddoel van de afvalstoffenwetgeving (de bescherming van mens en milieu) niet uit het oog worden verloren. Wat de juridische kwalificatie van een stof ook is, de verwerking of het gebruik van de stof moet veilig zijn voor mens en milieu.

4. Belgische afvalwetgeving

4.1. Afvalwetgeving op Vlaams niveau

Voor België is het belangrijk om in gedachten te houden dat de 3 gewesten verantwoordelijk zijn voor het afvalbeheer. Dit betekent dat 3 instellingen de regels bepalen en afvalbeheer organiseren:

- Vlaanderen: Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) en de Vlaamse Overheid
- Wallonië: Le Département des Sols et des Déchets ('The Soils and Waste Department')
- Brussel: Departement Leefmilieu (FR: Département Environnement)

We bespreken hier enkel de instanties en regelgevingen geldig in het Vlaamse Gewest. Concreet betekent dit dat afvalbeheer meer op het gewestelijke niveau uitgewerkt is dan op het nationale niveau. Er zijn echter afvalorganisaties en -verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) die op federaal niveau werken.

Het Vlaamse materialen- en afvalbeleid wordt voor een groot deel bepaald door Europese wetgeving en overgenomen in het Materialendecreet [Richtlijn afvalstoffen: Artikel 3](#). Europa is de voorbije 30 jaar zeer actief geweest op het terrein van afvalbeheer. De eerste KaderRichtlijn Afval (KRA) dateert al uit 1975. Ze legde mee de basis voor het Vlaamse afvalstoffendecreet uit 1981. Soms vormt Europese regelgeving de aanleiding voor het opstellen van nieuwe Vlaamse regels. In andere gevallen loopt het Vlaamse materialen- en afvalbeleid voor op Europa. Eens de Europese Unie met eigen wetgeving over de brug is gekomen, gebeuren er nog bijstellingen.

4.2 Interregionale samenwerkingen (nationaal niveau)

Zoals vermeld valt het afvalbeheer onder de bevoegdheden van de drie gewesten (Vlaanderen, Wallonië en Brussels Hoofdstedelijk Gewest). Om verschillende redenen, zoals monitoring, zijn er echter overkoepelende Belgische organisaties die de werking in de drie gewesten bundelen.

4.2.1 Het Samenwerkingsakkoord

Op 20 december 1994 publiceerde het Europees Parlement richtlijn 94/62/EG waardoor alle lidstaten van de Europese Unie een wettelijk kader moesten voorzien om het beheer en de [preventie van verpakkingsafval](#) binnen Europa te harmoniseren. De terugnameplicht van verpakkingsafval is niet opgenomen in de Vlaamse regelgeving, maar wel via het Belgische Samenwerkingsakkoord. Het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest hebben gezamenlijk het Samenwerkingsakkoord over de preventie en het beheer van verpakkingsafval ondertekend op 4 november 2008.

4.2.2 Interregionale Verpakkingscommissie (IVC)

De IVC is de openbare instelling die verantwoordelijk is voor de Belgische wetgeving inzake verpakkingsafval en voor afvaldoorvoer. De 3 gewesten richtten samen de [Interregionale Verpakkingscommissie](#) op in het [Samenwerkingsakkoord](#). De IVC moet erop toezien dat het Samenwerkingsakkoord correct wordt nageleefd.

Volgens het Samenwerkingsakkoord ben je als bedrijf verantwoordelijk voor het verpakkingsafval dat vrijkomt bij de producten die je op de Belgische markt brengt. Het komt hierop neer:

- Verpak je zelf producten of laat je ze verpakken voordat je ze op de Belgische markt brengt?
- Importeert u verpakte producten om ze op de Belgische markt te brengen?
- Of importeert u producten en pakt u deze uit in uw bedrijf?

Sinds 1 januari 2015, is de IVC ook [Belgische doorvoerautoriteit](#). Dat houdt in dat ze meldingen verwerkt van transporteurs die afval door België vervoeren dat niet afkomstig is uit België en ook niet in België verwerkt zal worden. Vervoer je afval dat niet afkomstig is uit België en dat bestemd is voor een ander land? Dan moet je de IVC een afschrift bezorgen van het kennisgevingsdossier van je transport en van de beslissingen van andere betrokken buitenlandse autoriteiten.

4.3 Spelers materialenbeheer Vlaanderen

In deze gids willen we een duidelijk overzicht geven van de instanties die van belang zijn voor de verwerking van uw bedrijfsafval. Welke instantie of overheid is er bevoegd voor uw bedrijfsafval en waar kunt u met uw vragen terecht?

4.3.1 OVAM

De Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) is het Vlaamse agentschap dat verantwoordelijk is voor het afvalbeleid en de bodemsanering in Vlaanderen. De OVAM werd opgericht als gevolg van het zogenaamde *afvalstoffendecreet* van de Vlaamse Raad van 2 juli 1981 dat de voorkoming en het beheer van afvalstoffen regelde en afvalophaling, -sortering en recyclage moest coördineren.

op 1 april 2006 kreeg de OVAM er ook een bevoegdheid bij: het [materialenbeleid](#). De materiaalketen wordt als één geheel beschouwd. Doelstelling is hier om de milieudruk als gevolg van materialenverbruik en -gebruik te verlagen.

4.3.2 Het VLAREMA en het Materialendecreet

Het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het [Vlaams Reglement voor het duurzaam beheer van Materiaalkringlopen en Afvalstoffen](#), geeft nadere uitvoering aan het Materialendecreet. Het [VLAREMA](#), bevat meer gedetailleerde voorschriften over (bijzondere) afvalstoffen, grondstoffen, selectieve inzameling, vervoer, de registerplicht en de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid.

Het [Materialendecreet](#) verankert het duurzaam materialenbeheer in Vlaanderen en implementeert de Europese kaderrichtlijn (EG) 2008/98 voor het beheer van afvalstoffen in Vlaanderen. Nadruk ligt niet meer op afval, maar op materialen. Het decreet betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen is op 1 juni 2012 in werking getreden. Kort samengevat kan een afvalstof zijn afvalstatuut verliezen als aan de

vastgestelde voorwaarden is voldaan en voldoende zekerheid bestaat dat het materiaal op een rechtmatige manier zal worden toegepast. Zie hierover meer in [4.4.5 Grondstofverklaring](#)).

4.3.3 VALIPAC

Valipac werd in 1997 op initiatief van het Belgische bedrijfsleven opgericht. Zijn rol bestond erin een collectief antwoord te geven op de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid van producenten van bedrijfsmatige verpakkingen.

- we verzamelen informatie over de hoeveelheden bedrijfsmatige verpakkingen die door onze klanten op de markt worden gebracht;
- we verzamelen informatie over de hoeveelheden verpakkingsafval die door afvalophalers worden ingezameld en gerecycleerd;
- we vergelijken die gegevens onderling om het totale recyclagepercentage voor al onze klanten te berekenen;
- we delen de geglobaliseerde gegevens mee aan de Interregionale Verpakkingscommissie.

Daarenboven helpen ze de bedrijven beter te recycleren en moedigen ze recyclage aan middels [verschillende premies](#). De tegenhanger van Valipac voor huishoudelijke verpakking is Fostplus.

4.3.4 Inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar

De procedure tot registratie als inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar wordt beschreven in hoofdstuk 6 van VLAREMA, het besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen.

De inzamelaar, handelaar of makelaar die afvalstoffen vanuit of binnen het Vlaamse Gewest transporteert, moet beschikken over een [registratie als inzamelaar, handelaar of makelaar](#). Dit betekent dat iedereen die regelingen treft voor transport en verwerking van afvalstoffen geproduceerd door derden een registratie als inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar moet hebben. Als de inzamelaar, handelaar of makelaar zelf afvalstoffen vervoert, moet hij ook beschikken over een [registratie als vervoerder van afvalstoffen](#).

4.3.5 Transport

De regels voor de (tussenstatelijke) [Grensoverschrijdende overbrenging](#) van afvalstoffen zijn vastgesteld in de Europese verordening 1013/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006. Met de Verordening willen de Europese lidstaten het internationale vervoer van afvalstoffen in kaart brengen, er toezicht op houden en controle op uitoefenen, zodat de risico's voor het milieu en de volksgezondheid kunnen worden geminimaliseerd.

Wie afvalstoffen wil vervoeren, verzamelen, handelen of makelen heeft een registratie als vervoerder van afvalstoffen. Lees [hier](#) meer over de procedure en de regels.

Een vervoerder moet steeds in opdracht rijden van een opdrachtgever. Dit kan een geregistreerd inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar zijn, een gemeente of intercommunale, een kennisgever in het kader van in- en uitvoer of een producent die zelf regelingen treft voor zijn afvalstoffen.

Voor meer info over het [transport van afvalstoffen](#) kunt u terecht op de site van OVAM. Hier kunt u eveneens uw registratie tot vervoerder van afvalstoffen aanvragen. Transport van [dierlijke bijproducten](#) en afgeleide producten geldt een andere regelgeving.

Voor transporten die vertrekken vanuit Vlaanderen moet u uw aanvraag indienen bij de OVAM. We raden u aan hiervoor de [EVOA-website](#) te gebruiken.

4.3.6 Afvalopslag

Een bedrijf kan er ook voor kiezen om naast zijn eigen afval ook afval op te slaan van andere bedrijven. Indien u gegroepeerd bent in een bedrijvenvereniging dan kan het interessant zijn om één prijsvraag uit te sturen, zodat u een afvalinzamelaar kan aanduiden die de [ophaling](#) voor alle bedrijven op het bedrijventerrein in één transport kan doen.

Dit is anders wanneer één bedrijf op het bedrijventerrein de afvalstoffen van de verschillende omringende bedrijven [groepeert op zijn site](#). Dan is dat bedrijf verplicht zijn milieuvergunning uit te breiden met een afvalstoffenrubriek. Bedrijven zijn enkel uitgezonderd van een afvalstoffenrubriek in hun milieuvergunning voor hun eigen bedrijfsafvalstoffen die voorkomen uit hun normale werking. Van zodra er afval van derden aanvaard wordt, is er een afvalstoffenrubriek nodig. Het betrokken bedrijf kan hiervoor best terecht op de milieudienst van zijn gemeente. Naast deze milieuvergunningsplicht, zal het betreffende bedrijf ook een afvalstoffenregister van de binnenkomende afvalstromen moeten bijhouden. Dit impliceert het bijhouden van onder andere de aard van de afvalstof, het gewicht, de afkomst en de bestemming.

Ook bij een pand waar verschillende bedrijven een ruimte huren zijn er mogelijkheden om zowel een individueel als groepscontract voor de afvalinzameling aan te gaan. Er moet wel degelijk een contract worden afgesloten voor de inzameling van het bedrijfsrestafval. Ofwel regelt u dat als afvalstoffenproducent [individueel](#) met een geregistreerd inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar. Ofwel regelt de gebouwenbeheerder een [groepscontract](#) voor alle afvalstoffenproducenten (bedrijven) die in het gebouw gehuisvest zijn met de effectieve inzamelaar van het afval. Lees ook [Selectieve inzameling bij bedrijven: veelgestelde vragen en antwoorden - OVAM](#)

Verzeker jezelf ervan dat het afval altijd veilig op het eigen terrein opgeslagen wordt. Dit om te vermijden dat afval kan gaan rondwaaien of zelfs gestolen wordt en dan ergens anders gedumpt. Dan zou je wel eens als slukstorter bestempeld kunnen worden waar hoge boetes op staan.

4.4 Specifieke regelgeving voor bedrijven

4.4.1 Het afvalcontract

Elk bedrijf in Vlaanderen moet een [contract afsluiten met de afvalinzamelaar van het bedrijfsrestafval](#). Ook zelfstandigen en kmo's. Er moet een [contract](#) afgesloten worden met de inzamelaar van het gemengd bedrijfsafval. Deze verplichting is opgenomen in [artikel 6.1.1.4](#) van het Vlaams Reglement voor het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (VLAREMA).

Echter, kleine bedrijven kunnen doorgaans hun restafval, PMD en papier en karton vergelijkbaar naar aard, samenstelling en hoeveelheid met huishoudelijk afval gewoon op straat zetten. [Zie vraag Ik wil de gemeentelijke afvalophaler vragen om ons afval op te halen. Is dat toegestaan?](#)

4.4.2 Het Integraal Milieujaarverslag

Het integrale milieujaarverslag (IMJV) is een afvalstoffenregister en bevat een overzicht van de vervuulende stoffen die worden uitgestoten door meldingsplichtige bedrijven. De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) verwerkt de gegevens voor afvalwater, grondwater en luchtverontreiniging. De gegevens worden door de OVAM en VMM gebruikt ter ondersteuning van het beleid en om te voldoen aan lokale, Europese en internationale rapporteringsverplichtingen.

Vlaamse bedrijven die vergunningsplichtig zijn volgens VLAREM als klasse 1 of 2 en boven de drempelwaarde uitstoten, zijn verplicht om bepaalde milieurelevante informatie aan de Vlaamse overheid mee te delen via het Geïntegreerd Milieujaarverslag. Lees meer op de site van Milieuinfo: <https://imjv.milieuinfo.be/>

- De PRTR-bedrijven (European Pollutant Release and Transfer Register) moeten in ieder geval jaarlijks hun IMJV indienen.
- Andere bedrijven en organisaties worden geselecteerd door middel van een steekproef.

4.4.3 Uniforme afvalregistratie

Het identificatieformulier voor afvalstoffen wordt vastgesteld in het VLAREMA:

- De inhoud van het identificatieformulier voor niet-gevaarlijke afvalstoffen.
- De inhoud van het identificatieformulier voor gevaarlijke afvalstoffen.
- Het gebruik van het identificatieformulier.
- De grens- en gewestoverschrijdende transporten.
- De sancties.
- De R- & D-codes.
- De Eural-codes: [Europese Afvalstoffenlijst \(EURAL\)](#). Raadpleeg [deze verduidelijkende lijst van OVAM](#) voor het bepalen van de juiste code.

De OVAM stelt een model van identificatieformulier ter beschikking dat niet bindend is. Het gebruik van een digitaal identificatieformulier is mogelijk op voorwaarde dat de OVAM het systeem voor de aanmaak en het beheer ervan heeft goedgekeurd (cfr. VLAREMA Art. 6.1.1.2). Er bestaat een identificatieformulier voor zowel niet-gevaarlijke als gevaarlijke afvalstoffen. Beide kunt u vinden op de site van OVAM onder de sectie Transport: [Transport van afvalstoffen en materialen - OVAM](#).

4.4.4 UPV in Vlaanderen

Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) is de strategie die de producent verantwoordelijk stelt voor de volledige levenscyclus van een product met speciale aandacht voor de terugname, recyclage en eindverwerking. Artikel 21 van het Materialendecreet verankert het principe van de UPV in Vlaanderen. Dit artikel geeft de Vlaamse Regering de mogelijkheid om maatregelen te nemen die de producenten aanzetten tot:

- de inzameling, aanvaarding en verwerking van afvalstoffen;

- de financiële verantwoordelijkheid voor de inzameling en verwerking;
- het verstrekken van informatie over milieuverantwoord productgebruik en verwerkingsmogelijkheden;
- milieuverantwoord productontwerp.

De implementatie van UPV gebeurt in Vlaanderen steeds aan de hand van één van volgende instrumenten:

- Aanvaardingsplicht
- Collectief plan
- Terugnameplicht

Enkele voorbeelden van organisaties die aan de UPV voldoen in Vlaanderen zijn:

- FostPlus: Inzameling verpakkingsafval van huishoudens
- Valipac: Inzameling verpakkingsafval van bedrijven
- Bebat: Inzameling batterijen
- Recupel: Inzameling elektro

1) Aanvaardingsplicht van producten

Zoals de term aangeeft houdt de aanvaardingsplicht in dat de producent in Vlaanderen verplicht is de afgedankte producten, die de consument hem aanbiedt, gratis te aanvaarden. Essentieel is dat de producent die het product op de markt heeft geplaatst de verantwoordelijkheid draagt voor de inzameling en verwerking van zijn producten die in de afvalfase zijn aanbeland. Onder de aanvaardingsplicht vallen onder andere batterijen, elektrische en elektronische apparatuur, voertuigen, banden, olie, zonnepanelen en sinds begin 2021 ook matrassen. Leer meer hierover op [Aanvaardingsplicht](#).

2) collectief plan

In tegenstelling tot aanvaardingsplicht van producten en terugnameplicht van verpakking staat bij een collectief plan niet noodzakelijk de inzameling en verwerking van afvalstoffen door de producent centraal. De verplichting tot opstellen van een collectief plan geldt steeds voor alle producenten en invoerders die een bepaald product op de markt brengen. Die producenten moeten een gemeenschappelijk plan opstellen dat bepaalt hoe uitvoering wordt gegeven aan de specifieke doelstellingen die de wetgeving hen oplegt. Deze doelstellingen kunnen variëren van afvalstroom tot afvalstroom. Het plan omvat minimaal een beschrijving van:

- de producenten die het collectief plan indienen;
- de afvalstoffen waarop het collectieve plan van toepassing is;
- de concrete engagementen en doelstellingen van de producenten.

3) Terugnameplicht (voor verpakking)

De terugnameplicht stelt de industrie verantwoordelijk voor de inzameling en verwerking van het verpakkingsafval. De terugnameplicht maakt een onderscheid tussen

verpakkingsafval van huishoudelijke of van bedrijfsmatige oorsprong. Voor het eerste heeft het bedrijfsleven [Fost Plus](#) opgericht, het tweede wordt beheerd door [VAL-I-PAC](#).

In tegenstelling tot de andere instrumenten (aanvaardingplicht en collectief plan), is de terugnameplicht niet opgenomen in de Vlaamse regelgeving, maar wel als een interregionaal samenwerkingsakkoord tussen de drie gewesten.

Wilt u weten of uw bedrijf aan de terugnameplicht van verpakkingen moet voldoen, lees dan hier [de voorwaarden op de site van het IVC](#).

4.4.5 Grondstofverklaring

Voor het gebruik als grondstof van bepaalde afvalstoffen zoals beschreven in VLAREMA is een grondstofverklaring vereist. Daarnaast kan een grondstofverklaring steeds worden aangevraagd waar zich de vraag stelt "afval of niet?" De procedure voor het bekomen van een grondstofverklaring is uitgebreid beschreven in afdeling 2.4 van het VLAREMA.

Welke grondstoffen specifieke Europese dan wel Vlaamse voorwaarden hebben vindt u in [4 Wie bepaalt of uw afvalstof echt afval is](#).

Meer info vindt u op de site van OVAM: [Grondstofverklaringen - OVAM](#). In Art. 39, § 1. Van het Materialendecreet leest u dat de Vlaamse Regering indien nodig, overeenkomstig Europese voorschriften, de materialen aanwijst en specifieke criteria oplegt om aan te geven of het betreffende materiaal kan worden beschouwd als een bijproduct of als een materiaal dat de einde-afvalfase heeft bereikt.

4.5 Premies

Wie weinig afval heeft, moet weinig sorteren en heeft minder plaats nodig voor verschillende vuilbakken en containers. Daarom raden we u aan te beginnen met de preventie van afval.

Het afval dat u wel heeft, moet u dus selectief laten inzamelen. In bepaalde gevallen kan u premies krijgen om te sorteren. Indien u bedrijfsmatig verpakkingsmateriaal sorteert (kartonafval, hout, folies...) dan kan u bij Valipac terecht voor premies. Ga daarvoor naar www.valipac.be. Valipac voorziet vier soorten premies:

- Een éénmalige startpremie voor wie begint met sorteren
- Een containerpremie om een deel van de huur van extra containers te compenseren
- Een recyclagepremie voor gesorteerd hout en plastic verpakkingsmateriaal
- Een zakpremie indien u speciale zakken aankoopt voor het sorteren van kleine hoeveelheden folies, EPS en spanbanden.

Ook FostPlus voorziet een [premie](#) voor PMD voor bedrijven als u een afvalcontract afsluit voor de aparte inzameling.

